

придаваме на прабългарската дума *κολοβρός*, може да се успореди и съ турския воененъ терминъ „колъ“, означаващъ „войскова частъ, колона, крило“. Първичниятъ смисълъ на „колъ“ е „ржка „мишца“. Съ думата *κολοβρόν* се завършва първото по-дълго изречение на надписа. Въ последното изречение подъ *ὁ καυχάνος* трѣбва да разбираме *Ἡσβαῦλος*.

9-и редъ. Предлогътъ *ἐπὶ* тукъ ще е употребенъ или въ смисълъ на „срещу, противъ“, или пъкъ ще означава „къмъ, при, дори до“. Ако се поведемъ по първото значение, тогава трѣбва да смѣтаме, че походътъ на князь Пресиана, или по-добре на кавхана Исбула, е билъ насоченъ противъ славянското племе смолѣни (*τοὺς Σμολεάνους*); ако ли пъкъ преведемъ *ἐπὶ* съ дори до (при, у, къмъ), тогава ще трѣбва да приемемъ, че насочениятъ срещу Византия походъ се е завършилъ съ заемаването на темата на смолѣнитѣ, която била подъ Византия, и издигането на надписа въ заетата смолѣнска областъ. Въ полза на второто предположение говори факта за възстанията на пелопонезскитѣ славянски племена срещу Византия по време на Пресиана, войнитѣ на Византия съ арабитѣ и движенията на българитѣ на юго-западъ за отцепване на славянски области отъ Византия и за мирното имъ присъединение къмъ България. Златарски смѣта, че походътъ на Исбула въ областъта на смолѣнитѣ ще да е станалъ именно къмъ 847 г., когато бѣха възстанали славянитѣ въ Пелопонезъ, а Никовъ отнася събитието къмъ 837 г., когато е имало българско движение къмъ Солунъ (Срв. Златарски, История на българската държава. София 1918, т. I, ч. I, 349 сл.; Никовъ въ Сборникъ Златарски, 226 сл.). О. Дворникъ се застъпва за 837 г.

Изразътъ *καὶ ὁ καυχάνος ἐπὶ τοὺς Σμολεάνους* предполага единъ глаголъ за движение, който не е казанъ или е билъ казанъ при продължението на надписа. Голѣмото праздно мѣсто на камъка подиръ последния редъ на надписа показва, че на сжщия камъкъ не е имало други думи по-нататъкъ. Дали надписътъ е следвалъ и на другъ камъкъ, това не се знае. Вториятъ български надписъ, намѣренъ въ Филипи, както ще видимъ, не може да се смѣта за продължение на Пресиановия надписъ.